

NOTA DEL DIA

El famós article setè

S'ha aprovat per fi, l'article setè de l'Estatut amb el qual queda resolta, no pas d'una manera satisfactòria, la qüestió de l'ensenyament dintre el futur règim autònom de Catalunya. La fórmula de transacció no és agradable per ningú, i serà susceptible, naturalment, de les modificacions que calguin. La pràctica ensenyarà que la raó és nostra, i si ara s'ha transigit amb la imperinent obstrucció d'una minoria obcecada pel seu furor unitari, el temps dirà el dany que l'encegament pot produir a la cultura catalana i a la cultura castellana.

La digna abstenció dels diputats catalans és justificada. De la manera que l'Estatut queda plantejat al Congrés era inútil una solució de transigència, perquè no afavoria més que als unitaristes, tot i que ells encara intentaven, a darrera hora, emportant-se'n la part del lleó. En aquest aspecte és curiosa l'esmena

del senyor Unamuno i les seves suspicàcies en relació a la capacitat política de Catalunya. I tota la gravetat del problema és veure el nostre territori com una colònia, com un estat menor, i, per tant, els ciutadans sotmesos a una cultura superior, posat que no tenim, segons les teories espanyolistes, cap element capaç de distingir-nos com un poble savi.

El pecat més gros que es pot cometre en concedir un règim autònom, és considerar al poble autònom d'una capacitat política inferior. Al volt d'aquesta incapacitat, disminuïda encara per un interès de patriotes, es poden bastir estratagemes i paranyes perillosos. I el famós article setè de l'Estatut, ve a ésser, simplement, l'argücia que provoqui llargues discussions i probables conflictes. I tot perquè els catalans som considerats com els menors o els llocs de la República espanyola.

El primer any de l'Estatut

Ara fa un any que el poble de Catalunya, encès d'entusiasme, plebiscitava l'Estatut, el seu Estatut, el que li havia encomanat la República, seguint les incidències prerevolucionàries. Amb aquest fet entrava en vies de solució el problema català, el tan discutit problema català. Després de llargs anys de maldar per a obtenir una autonomia que vingues a finiquitar el plet que els catalans sostenien, el moviment que instaurà el nou règim semblava que fent-se càrrec de la nostra raó, s'avenia a posar-hi un honorós punt final. Hom s'ho creia així en principi, però el temps ha demostrat que la intenció no passava d'ésser bona dintre el seu aspecte teòric.

En realitat podem dir que la Catalunya liberal i republicana, ha estat enganyada. El moviment català, no és un moviment reaccionari, capaç de posar obstacles als més alts interessos de la República. Al contrari. Contra el règim caduc, contra els seus homes sanguinaris, contra els dinàstics més destacats, contra els petits dictadors, i contra els dictadors ben peixats, els catalans ens jugarem la tranquil·litat, la vida i la hisenda. Contra un estat ominós, indigne del seu temps, procurarem esberiar-lo perquè caigués fet a trossos, i tota l'ascendència republicana de Catalunya, es tradueix en fets i en actes per a implantar el règim del qual esperarem una comprensiva satisfacció als nostres anhels.

¿Per què no ha estat així? És impossible predir-ho. Les Corts espanyoles en discutir d'una manera tan egoista el nostre Estatut, sofreix una equivocació lamentable, o té una visió del problema en absolut oposada a la seva veritable síntesi. Confon un ideal de superació col·lectiva, de transcendència nacional, amb una mesquinesa particularista, i la força que té Catalunya, com a poble que es deu a una veritat històrica, amb una obcecació antipatriòtica, és a

dir, contrària al sentit unipersonal de l'Estatut, quan el que es demana és desglossar aquesta unitat suïcida per a obtenir un major estimul patriòtic, si el concepte de pàtria pot tenir un interès que no sigui el centralitzat de la burocràcia, i tallar els dogals que ens junyeixen a una vida política de la que ens trobem enormement distanciat.

Les Corts espanyoles, en discutir tan avarament el nostre Estatut, han estat poc agràdies a la col·laboració desinteressada i lleial de Catalunya en l'obra revolucionària i en l'implantació de la República. El problema català és un fet, i en voler-lo resoldre a través de tantes suspicàcies no han estat a l'alçada de la seva vastitud. Perquè el problema català no comença amb la redacció de l'Estatut. Espiritualment, el seu text, ja venia de molt temps en l'ànim dels catalans, i en convertir-lo en lletra, no es feia més que establir una realitat i posar-la en funcions.

El Catalanisme, quan va passar del seu procés sentimental a la zona apassionant dels medis polítics, tenia la seva causa guanyada. Deixava d'ésser un fet particular per a tenir una vastitud general, que el feia indiscutible. Per això l'Estatut va ésser votat per tothom, pels nuclis més distanciat en doctrina i en procediments polítics, perquè era una raó natural incontrovertible, no el fet que s'apropriaven unes masses alienes al seu lògic sentit.

Els diputats que són adversaris de l'Estatut i que adhuc contra les seves conviccions, el troben, en desmesura, no veuen la transcendència política del text estatutari, sinó una bifurcació nacional, una superació en potència, un afebliment de l'Estat. I aquesta separació i aquest afebliment existiran sempre que no sigui resolt amb consciència el plet català. Indubtablement s'establirà un paral·lel més ample i més distant, com més es retalli i s'enriqueixi la conces-

LA TRAMITACIÓ
DE LA DEMANDA
DE DIVORCI

Pel ministeri de Justícia s'ha dictat la resolució següent:

"Vista la consulta formulada por varias audiencias acerca de los pleitos de divorcio deben ser considerados como negocios con carácter de urgencia, a los efectos del artículo 901 de la Ley orgánica del Poder Judicial.

Considerando que las disposiciones de los artículos 59 y siguientes de la Ley de 2 de marzo del corriente año, que regulan el procedimiento de separación y divorcio por justa causa, establecen trances procesales rápidos y sencillos, señalando para su práctica términos improrrogables, lo que demuestra la voluntad del legislador de que tales pleitos no se prolonguen durante mucho tiempo.

Considerando que en los casos de separación o de divorcio por mutuo disenso establece la citada ley del 2 de marzo del corriente año, en los artículos 63 y siguientes, un procedimiento que tiene la naturaleza propia de los actos de jurisdicción voluntaria, con términos precisos señalados en la misma ley, por lo que puede estimarse dicho procedimiento comprendido en el número tercero del artículo 902 de la ley orgánica del Poder judicial.

Considerando que, en todo caso, lo mismo cuando se trata separación de divorcio por justa causa o por mutuo disenso, tan pronto como se verifica la comparecencia a que se refiere el artículo 49 de la Ley del 2 de marzo del corriente año se crea tanto a los cónyuges que han de separarse al divorciarse o separarse como a sus hijos una situación especial que en modo alguno puede prolongarse sin graves daños y notorios inconvenientes.

Este ministro se ha servido resolver que los pleitos de separación o de divorcio por justa causa y las actuaciones para obtener la separación o el divorcio por mutuo disenso deben ser considerados como negocios con carácter de urgencia, a los efectos de lo dispuesto en el artículo 901 de la Ley orgánica del Poder judicial".

sió estatutària, perquè els partits polítics catalans tindran insoluble el seu problema, el problema català, el problema que havia de deixar resolt les Corts espanyoles per obtenir la col·laboració franca i decidida dels catalans, en lloc d'ésser presents a les Corts d'una manera secundària, sense l'estímul cordial de l'agraïment.

Fa un any que es plebiscità l'Estatut. Passarem encara un altre any abans no sigui implantat? Seria lamentable que l'esperit liberal de la nostra terra sofri una decepció per una manca de llibertat que la República havia de donar a tots els homes —i al que se'n diu regions— del territori peninsular.

Josep VERDAGUER

COMENTARI

La paradoxa del governant

Han passat uns fets, aquests darrers dies, que no són gens agradables per aquells que, com jo, senten ara el pes del governamentalisme. Em refereixo al procedir de la policia barcelonina i la pintoresca nota del seu cap, que la situa a l'extrem de creure's ja inviolable, com en els bons temps monàrquics. El mateix efecte m'ha fet la manera de tractar als rabassaires per apaivagar les seves justificades violències. Es a dir, que vulguem o no, l'autoritat, la força de l'autoritat, sempre es representativa d'una injustícia, si ho mirem, és clar, des del cantó dels que sempre perdem.

Es lògic, fins a cert punt, que l'autoritat faci sentir el seu pes. Però que abusi dels mitjans coercitius que només són factibles en casos d'una gravetat extrema, hi ha una mica de diferència. Fins avui havia cregut que la República necessitava un llenguatge molt clar per a fer-se entendre, perquè hi havia individus que feien el sord davant el fet consumat del nou règim. O no l'acataven com era degut, des del moment que era ja una expressió ciutadana, o eren irrespectuosos amb ella, movent-se'n segons la seva educació dinàstica: creant obstacles a l'augusta missió republicana a la que ells no volien sucumbir. Per aquesta mena d'individus trobava que l'autoritat feia bé de parar-los els peus, de fer-los entendre que l'acció que desempenyaven era una acció estèril i contraproduent, i sobretot il·lícita, i, per tant, que calia corregir l'error.

Però en certs aspectes de manifestacions col·lectives, el pes de l'autoritat no resol el conflicte ni interpreta degudament, ço és, amb equilibri,

Els mapes fan conèixer les fites dels Estats, però no les de les nacions, que surten, al contrari, de l'harmonia de les llengües.

la causa que les motiva. És evident que els agents de qualsevol cos d'autoritat, té els maeixos prejudicis d'orgull personal dintre d'un règim liberal que dintre un règim autocràtic. Es distingirà, si més no, per llurs maneres suaus de fer-se entendre, però en el fons no varia, resta sempre l'essència, l'esperit que l'anima i que justifica la seva finalitat de defensa i de control e nles diem-ne extralimitacions dels moviments col·lectius.

Ja comprenc que tots els governs han de fer valdre el principi d'autoritat. Així ho deuen veure tant els més famosos dictadors de l'època, Stalin i Mussolini, com els representants de règim més democràtics. Però donem a l'autoritat una mesura d'atribucions i si no arribem així a la societat perfecta, la obtindrem, si el nostre desig és d'obtenir-la. Perquè no cal que aquest ideal de superació el demanem sols per als que manen, també hi han d'ajudar els que han d'obeir.

EEs difícil conciliar aquests interessos. Des de que no sóc pràcticament a l'oposició que me n'adono. I m'adono també que quan més l'autoritat pretén adoptar normes regressives i un xic dures, que crea una altra mena d'oposició d'amics del règim i que no sé si els governants poden evitar de fer uns enemics dels que eren els seus amics. Es la paradoxa del governant que per assegurar l'ordre concita un exèrcit de gent que veu amb mals ulls la seva acció de corregir i d'atenuar. La veritat és, no obstant, que una cosa és el govern, i l'altra els elements de què disposa.

Jordi MORAGUES.

Contra la guerra

S'ha cursat el següent manifest: Al Comitè d'organització del Congrés Mundial contra la guerra. — Als components en general d'aquest Congrés.

Salut:

Identificats amb el crit d'alarma que els organitzadors d'aquest Congrés han llançat arreu del món en manifest que ha publicat la Premsa, davant el perill imminent i pròxim d'una nova guerra, que ve en amenaça de destruir les conquestes de la civilització i aplastar especialment el país on aquesta té ja plasmació en un grau addient a les necessitats que l'actual moment històric planteja a la humanitat, la U. R. S. S., i amb el desig de col·laborar, si més no, a crear un corrent d'opinió favorablement decissiva pels objectius que dit Congrés es proposa, nosaltres, components del Grup d'Obrers Esperantistes "Antauen", de Sabadell, fem constar la nostra més entusiasta adhesió a la campanya que contra la Guerra han iniciat els firmants del manifest i que s'emprèn aquest Congrés.

1918 - 1932! Catorze anys! No seran suficients varies generacions a refer la humanitat dels efectes devàs-

tadors de la guerra que tot just s'acaba d'historiar; encara no ha lograt la immensa joia produïda per l'armistici esborrar del record d'una Humanitat que participà de tots els horrors d'aquella lluita que semblava no pòdia repetir-se mai; encara no s'ha normalitzat el batec convuls d'una generació totalment desequilibrada, i ja l'instint d'aquesta generació alligona, discerneix l'ombra propera d'una nova guerra, més cruel, més fantàsticament devastadora que la passada.

Catorze anys, i la guerra torna! Sí, i torna fatalment cridada pel capitalisme en relacions de vergonyos concubinatge. Torna per tot arreu i sota les consignes més antihistòriques que ha pogut imaginar l'imperialisme modern.

I cal combatre-la. I devem combatre-la tanmateix, no ja tant sols aixecant un corrent d'opinió més o menys considerable, però de totes formes susceptible d'ésser anul·lada pel més descarcat dels nacionalismes, el feixisme, sinó també obstaculitzant per tots els mitjans al nostre alcanç el triomf d'aquest mateix feixisme el qual ja s'entreu a l'horitzó alemany, com el més castrador

FEDERACIÓ TEXTIL DE SABADELL

Pacte col·lectiu regulador de les vacances dels obrers de la indústria tèxtil llanera

dels sistemes d'opressió que ha pogut inventar un règim caduc, la missió primordial del qual es fer possible de nou el confrontament en el camp de batalla, de pobles enters, d'estòmacs "sobrants" en la lluita de capitalismes nacionals vers llur particular hegemonia en els principals mercats consumidors.

La col·laboració de tots els mitjans d'influència espiritual a mans del capitalisme, logrà infiltrar en la consciència dels pobles les més deformades concepcions xenòfobes, fent així possible la passada guerra la recordança de la qual pesa com llast damunt la humanitat.

La xovinista suggestió exercida sobre les masses depauperitzades junt amb la col·laboració de tots els mitjans de coerció al servei del mateix capitalisme, llançarà la humanitat a una nova conflagració, l'abast destructiu de la qual no preveuen ni els mateixos que la planegen. La ciència, al servei de la guerra, amenaça causar els majors estralls en un mínim de temps.

Fem constar, doncs, la nostra adhesió al Congrés Mundial contra la guerra, adherint-nos a "Front" en la designació del Comitè internacional i fent remarcar d'una manera ben rotunda la nostra més decidida posició contra el feixisme com a palanca de pas que serà pel capitalisme decididor despòtic de la futura guerra.

La "Esperanta Laborista
Grupo ANTAUEN"
(Sabadell-Barcelona)

***

En aquest manifest s'hi han adherit:

Federació de Sindicats de la C. N. T., Círcol R. Federal, Joventut R. Federal, J. R. F. de la Creu Alta, Partit Federal, Casal Català d'Esquerra, Bloc Obrer i Camperol, Federació Comunista Ibèrica, Radicals Socialistes, E. E. Federal, Aplech Esperanta Grupo, Centre Cultural, Cooperativa de Consum, Joventuts Excursionistes "Terra i Mar" i "Pensament".

Suma 14.000 el nombre d'adherents representats per aquestes adhesions.

CORTINA ORIENTAL
CORDONET
Carrer Tetuan, 187

Taller de Reparacions
de Maquinària i obres

DE

Jaume Cabeza

Rosales, 55 - Telèfon 1371

En la ciutat de Sabadell, a 27 de juliol de mil nou cents trenta-dos, es reuneixen en l'estatge de la "Federació Tèxtil els Srs. que componen la seva Comissió Executiva i els elements directius del Sindicat Unió de l'Art Fabril i Tèxtil local, per tal de cercar una fórmula que estableixi la reglamentació de les vacances que els patrons de l'Art tèxtil (secció de llana) que representa la susdita Federació, d'acord amb el que preceptua l'article 56 de la Llei de Contracte de Treball de 21 de novembre de l'any prop-passat, han de concedir als seus obrers, en la conformitat que en l'alludit article s'estableix; i, després de deliberar, s'ha acordat el que segueix:

Primer: Es ratifica l'acord, adoptat en principi en la reunió celebrada el dia 8 de juny darrer, de celebrar les vacances dels obrers de la indústria tèxtil, durant la tercera setmana d'agost de cada any.

Segon: Que, com a conseqüència del pacte precedent, el present any donaran començ les vacances el dilluns dia 15 d'agost, seguint fins el dissabte dia 20, ambdós inclusius, demés del dilluns dia 22, per completar els set dies hàbils que prevé la Llei i aclariments posteriors; i, per tant, es reprendran les tasques el dimarts dia 23.

Tercer: Pel que respecta al pagament de jornals, es seguirà el règim següent: el dissabte dia 13 es faran efectius als obrers els jornals, d'una banda, i de l'altra, els jornals treballats durant aquella setmana-responsos als sis dies hàbils de la setmana següent, o sigui la setmanada sencera; i el dissabte dia 27 es pagarà també a dits obrers la setmanada que correspongui pels dies treballats, incloent en l'import dels mateixos el corresponent al dilluns anterior o sigui el darrer dia de les vacances.

Quart: Malgrat el que disposa la Llei, que únicament tenen dret a

gaudir de les vacances els obrers que faci un any qu'estan al servei d'un patró, aquest règim de vacances comprendrà, solament pel que respecta al present any, sense que aquesta circumstància constituï cap precedent a allegar en els anys successius, a tots els obrers de la indústria llanera que estiguin al servei dels patrons de la localitat, sense distinció de categories i classificació, sigui quin sigui el temps que faci que actuïn.

Tenint en compte, però, que és evidentíssim que la fórmula adoptada de concedir les vacances indistintament a tots els obrers, sigui el que sigui el temps que portin al servei dels seus patrons, resulta gravosa per la classe patronal, queda convingut que el present pacte haurà d'ésser objecte de revisió en els anys successius, per tal d'ajustar-lo a normes més equitatives i alhora per a corregir les deficiències a què pogués donar lloc la seva aplicació.

Cinquè: Queden exceptuats de l'anterior reglamentació els obrers de la secció de sorteig de llana, en atenció a les característiques i forma especial en què aquest treball es desenrotlla, per els quals la qüestió de les vacances serà objecte d'un singular estudi entre les parts afectades.

Sisè: De presentar-se algun dubte en la interpretació del present conveni, serà resolt de comú acord entre les parts atorgants.

I perquè consti, es signa el present document, per triplicat i a un sol efecte, quedant-ne un exemplar en poder de cada representació i es trametrà el tercer a la Delegació Regional del Ministeri del Treball.

Per la Federació Tèxtil: Ernest Abeiló, Joaquim Montané Mestre, Agustí Farré, Francesc Molins; pel Sindicat Unió de l'Art Fabril i Tèxtil: J. Moix, Josep Plans, Antoni Bernat, Narcís Rosell.

Instruccions i normes per l'aplicació del règim de vacances obreres

Primera: No han de fer-se efectius els jornals corresponents als dies de vacances a aquells obrers o obreres, que en la data que les mateixes compreguin, estiguin treballant com a substituïts d'obers malalts accidentats o parteres.

Segona: Per als obrers malalts o accidentats i per a les parteres, el règim de vacances es independent del règim del repòs fisiològic imposat per la malaltia, l'accident o el parteratge; així que quan dits o-

brers o obreres estiguin en disposició de reprendre el treball caldrà que se'ls concedeixin els set dies de vacances amb l'abonament dels jornals corresponents.

Per tant, durant aquests set dies de vacances, instaurats ara per la llei, als obrers o obreres que es trobin essent baixa de treball per malaltia, accident o parteratge, se'ls haurà de continuar pagant, mentre no siguin donats d'alta, els jornals que els corresponguin per dites cau-

ses, en la quantia i forma prescrites en els pactes anteriorment establerts, a reserva, com hem dit, d'atorgar-los-hi els set dies de vacances, amb el consabut abonament de jornals, tan prompte puguin reprendre el treball.

Tercera: La llei relativa al contracte de treball, que estableix el règim d'vacances, declara en l'article 57 que és nul tot pacte, verbal o escrit, en el qual s'hi consigni la renúncia per part del treballador a qualsevol dels beneficis atorgats per la llei; el qual vol dir que ni que sigui de mutu acord amb els obrers, podrà treballar-se durant la setmana de vacances, tota vegada que en disposar-los la llei ho fa a títol de concedir un repòs efectiu als treballadors, essent evident que quedaria frustrada aquesta finalitat si fos permès aglutin pacte en contrari.

Quarta: Els obrers de plantilla que no treballin per manca de feina, tenen també dret al cobrament dels jornals corresponents als set dies de vacances.

Cinquena: Als obrers llogats per a treballar permanentment solament part de la jornada, se'ls abonarà en concepte de vacances la quantitat que els correspongui en proporció a la fracció de jornada convinguda, o sigui que si són llogats per a treballar un quart de jornal, cobraran dits obrers el salari corresponent a set quarts de jornal i si són llogats per a treballar mitja jornada, cobraran el salari equivalent a set mitjos jornals.

Sabadell, agost de 1932.

ELS ESPORTS

Els Escacs

Avui dijous a les 10 del vespre tindrà lloc en el Centre Industrial el repart de premis del finit campionat per equips de quatre jugadors. Els estaments i cases comercials que ens han honorat amb la concessió d'un premi són els següents:

Ajuntament de Sabadell, un bust allegòric de la República; Casa Gausente, un portacigarretes; Josep Ger-

ma, un rellotge de centre; Sastreria Esteban, un joc d'escacs; La Cuina Moderna, un objecte d'art; Farmàcia Miret, un joc d'escacs; Gorris-teria Cassadó, un tractat d'Escacs; Pere Monistrol, una estilogràfica; Cafè Cervantes, un joc d'escacs; Tintoreria Castelló, una estilogràfica; Joieria Fullola, una medalla d'argent; Camiseria Girod, una corbata; i dos premis consistents amb un rellotge de cronometrar partides i una cartera d'escacs, d'una subscripció feta entre els jugadors.

Premis especials:

Cinc taulers d'Escacs de pell per a viatge, dos per als jugadors de primera i dos als segones que presentin més partides apuntades del Campionat i un per l'àrbitre que durant el mateix ha arbitrat més partides, donatiu d'En Pere Mestre.

8 medalles donatiu de la secció d'Escacs del Círcol, 4 per l'equip de primera i 4 al de segona, que ha estat representat més vegades pels mateixos jugadors.

Dos premis especials per l'equip de primera i segona categoria classificats en últim lloc.

I dos, un al jugador de primera, i l'altre al de segona que hagi jugat més partides i n'hagi perdudes més, donatiu de les Construccions Glòria.

Nota: Els equips per l'ordre que han quedat classificats aniran recollint el premi que més sigui del seu gust.

Natació

El proper dissabte a la nit, primer dia de la Festa Major, a la piscina del C. N. Sabadell tindrà lloc un gran festival en el que hi prendran part a més del Club local, el C. N. Catalunya, C. N. Martorell i la secció femenina del C. N. Barcelona.

Aquest interessant festival constarà de curses de velocitat, mig fons, salts i waterpolo.

Ha despertat un gran interès l'anunci d'aquesta festa, el que fa esperar que dita piscina es veurà plena de públic com en les grans solemnitats.

CURSET D'INFERMERES

a càrrec de doctors especialitzats per a la formació completa d'aquesta humanitària professió.

Practicants femenins de cirurgia
(Preparatòria d'Ingrés)

Inscripcions fins al 10 d'agost = Nombre il·limitat

Per a informes i detalls:

Acadèmia Miralles - Escola Industrial, 23

Ginesta Freixinet

Unica veritable de flors naturals

El perfum dels nostres boscos i muntanyes

Preu flascó: 7 ptes. (segell a part)

Demaneu una fricció al vostre perruquer

De venda:

Perfumeries: Solsona, Guillem i Soley
Drogueries: J. Ferrer i Vicens Ferrer

NOTICIES DIVERSES

UN GEST LLOABLE

Des del proper mes de setembre, seran obertes a la Casa de Caritat, dues classes de solfeig i música pels nens i nenes asilats, a càrrec del prestigiós músic St. Joan Padró Badia, el qual s'ha ofert desinteressadament a la Junta de l'Hospital i Casa de Beneficència per donar dites lliçons.

GREU ACCIDENT

Ahí a la tarda, a les quatre aproximadament, al carrer de Caldeiron va ocórrer un sensible accident que costà la vida a una nena de 5 anys.

Anava el camió 46.048, de la casa "Grau, S. A.", conduït per Joan Alàs Cercós, de 56 anys, en direcció a la Carretera de Terrassa, quan en arribar a la cruïlla del carrer de Pérez Galdós, sortí inesperadament la nena de cinc anys Carme Jaurés Rosell, domiciliada al carrer de P. Sallarés, 93, resultant inútils els esforços realitzats pel conductor del vehicle, per tal d'evitar l'atropell que malhauradament esdevingué i que ocasionà la mort de la petita.

Recollida i transportada al Dispensari Municipal, fou assistida de primera intenció pel Dr. Mató el qual certificà la defunció de l'acci-dentada, la qual fou traslladada amb l'ambulància de la Creu Roja al Dipòsit Municipal.

El conductor del vehicle, després de posat a disposició del Jutge d'Instrucció ingressà a la presó del Partit a les resultes del sumari que s'instrueix.

UN ROBATORI ?

Per la policia ens informen que a dit Centre Oficial s'ha tingut notícia que les portes dels darreres de la casa núm. 173 del carrer de Covadonga apareixien violentades i un vidre d'una porta. Personats els agents de policia al domicili de referència, pogueren confirmar les sospites que ja tenien per versió d'un veí, procedint a la pràctica d'un minucios registre, però davant el dubte del que hagi pogut ésser robat, avisaren seguidament a la família que habita dit immoble i que actualment es troben estuejant, sense que hagin vingut amb tot i el requeriment per procedir a la comprovació dels desperfectes produïts i probable robatori.

Del Municipi

UN CONCURS

Havent-se de procedir a la confecció de 27 trajos pels músics de la Banda Municipal, l'Ajuntament ho ha comunicat al senyor President del Gremi de Sastres, per tal que faci saber a tots els seus associats, el dret que tenen de concórrer al concurs que s'obra havent d'enviar les ofertes en el termini més breu possible.

RECEPCIO D'OBRES

Avui s'efectuarà, per la Comissió d'Eixampla, la recepció provisional de les obres de construcció de voravies a l'Avda. de Joaquim Costa.

D'INTERES PLES RECRUTES

Efectuat l'ingrés en Caixa dels minyons de l'actual lleva pertanyents a les dues Seccions de Recluta d'aquesta ciutat el Negociat de Llevés està diligenciant actualment les carteres militars per tal de fer-ne lliurament a dits minyons.

DE LA FESTA MAJOR

En contra de les gestions que en principi s'havien fet per tal de procedir a l'instal·lació d'uns reflectors al cim del campanar de la Parròquia de Sant Feliu, la Comissió de Festes va resoldre desestimar la iniciativa, prevalent per tant, la decisió d'abstenir-se d'illuminar dit immoble.

—DODGE cotxe de turisme en molt bon estat es ven baratíssim. Garatge, Font Nova, 26.

La Comissió de Festes de la Festa Major d'enguany, ha acordat i recabat autorització per a procedir al repartiment d'un nombre de coloms a les Cases de Beneficència i a la Presó d'aquest Partit. Així mateix serà repartit tabac i alguna quantitat en metàl·lic.

La vida social

Per avui dijous, a les nou de la nit, el Sindicat d'Indústries Gràfiques i Similars, ha convocat una reunió dels seus associats i en especial del personal que confecciona els diaris de la ciutat, per a parlar de les vacances i donar compte de la reunió celebrada entre el Sindicat i les empreses dels diaris locals.

Vàries

Fent ús del permís que per la Superioritat l'hi ha concedit, ha començat el període de vacances el Jutge de Primera Instància d'aquest Partit, En Rufi Avelló Avelló, el qual ha sortit per Lluçanès (Oviedo).

Durant l'absència del senyor Avelló, ocuparà el càrrec, el Jutge Municipal, En Lluís Molins Voltà.

Com cada any, la celebrada Orquestrina Padró, s'ha traslladat a Sant Hilari Sacalm on hi permanixerà tot aquest mes d'agost ventatjament contractada per amenitzar diversos actes.

Quarta Llista de la subscripció encaminada a recollir cabals per a destinat-los a l'adquisició d'una bandera que serà entregada a la Creu Roja local, en substitució de la que darrerament fou destruïda.

Quota única, una pesseta.

Josep Ma. Trabal Benessat, Francesc Vergés Fournells, Mercè Matabosc de Vergés, Jaume Colomer Casasayas, Carme Sors de Colomer, Maria Colomer Sors, Teresa Colomer Sors, Ramon Ribera Llobet, Joan Gorina Amat, Concepció Llonch de Gorina, Antoni Gorina Llonch, J. A. J. Francesc Muñoz, Joan Casajoana, Climent Carbonell, Francesc Gisbert, Joan Escàmez, Joan Bonet, Joan Padró Badia, Joan Parera Reynés, Genís Masclans, Josep Güell, Celestí Escolà Sala, Pelegrí Mofisó, Jaume Millan Centol, Ll. Monistrol de Millan, Josep Millan Monistrol, Maria Teresa Millan Monistrol, Pere Francesc Rui, Josepa Serra Batlló, Mercè Francesc, Serra, Melcior Tort Corominas, Maria Casablanques de Tort, Teresa Tort Casablanques, Maria Angela Tort, Pere Pascual Salichs, Enriqueta Graner de Pascual, Josep Pascual Graner, Artur Pascual Graner, Rosa Pascual Graner.

La "Lliga Laica Femenina", prega a totes les senyores i senyoretes que es dediquen a cuidar malalts, que quan es trobin sense feina, es serveixin passar per la Secretaria de dita Societat, Horta Nova, 37, on serà probable els en podran facilitar.

—JOSEP MASLLOVET SANMIQUEL. Lliçons particulars de solfeig, piano i composició, en el seu domicili, Via Massaguer, 31, o en el de l'alumne.

Ens informem que breument, la Empresa Cinaes, que explota el Cinema Imperial, procedirà al tancament del local per uns dies a l'objecte de practicar-hi obres de reforma.

Mereix tot elogi l'interès que aquella Empresa demostra pel públic que concorre al seu local, procedint altrament ben al contrari dels altres empresaris de locals d'espectacles públics que esperen que les autoritats els obligui a adecentar el local.

INJECCIONS

HIPODERMIQUES

intravenoses i intramusculars, les dona a preus molt econòmics persona amb el seu degut títol.

Raó: Plaça de l'Àngel, 10, bis, tenda, (cantonada al carrer de la Salut).

El Sindicat de Dependents ens envia la següent nota:

En la reunió celebrada a l'Ajuntament ahir, sota la presidència del senyor Alcalde, pels presidents de La Gremial, Foment Mercantil i Sindicat de Dependents, s'acordà l'horari de tancament i obertura dels establiments de venda al detall, pels dies de la pròxima Festa Major. ZPer tant, aquest Sindicat de Dependents fa públic que dit horari serà el que segueix:

Dissabte: tancament a les vuit del vespre.

Diumenge: tancat tot el dia.

Dilluns: obert de les vuit a les dotze del matí.

Moviment demogràfic

NAIXEMENTS:

Rosa Saumell Estivill.
Maria Teresa Alberca Raspall.
Carles Perea Díaz.
Joan Rey Pi.
Eugení Alsina Sunyé.

DEFUNCIONS:

Angela Cruz Balero, tres mesos, Cases Sangés.

—CASA NOVA per a vendre, de construcció moderna. Punt central Raó: Bales, 61, (C. A.). — Hores de despatx: Tarda, de 1 a 2, vespre, de 8 a 9.

—ES VEN una gramola nova amb 40 discos i caixa corresponent al preu de 250 pessetes.
Raó: Turull, 130.

—FABRICA DE GENERES DE PUNT de JAUME TORRELLA. Vendes al major i detall: Salut, 126. Vendes al detall: Colom, 29.

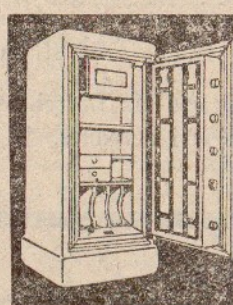
SABATERIA TORT

GRAN ASSORTIT
EN MODELS PER
A CAVALLER

Preus econòmics

ESPECIALITAT
EN EL CALÇAT
::: A MIDA :::

BELGICA, 11

ARQUES "SOLER"
INCOMBUSTIBLES E IMPERFORABLES AMB EL SOPLET
ALDANA 3 I 5, BARCELONA TELEFÓN 31895

Representant a Sabadell: **Pere Sallarés - CONCEPCIO, 43**

Fulletó n.º 33

HOMES I DONES

considerava impròpies, sense premeditació, encara que filles d'un bon desig. Des del fons del seu cor li regrejava l'esperit de sacrifici, i li deia que, fet i fet, més valdria que les coses seguissin com ara, com si no s'haguessin vist, i plavia el retorbament per almenys fixar la posició de cada u, i ara, conegudes i explicades les pròpies vicissituds, no calia fer més que continuar el camí que feien abans de veure's en aquell moment: un amunt i l'altre avall. En les seves negatives no hi havia pròpiament la lluita de la moral. Més aviat l'egoisme fred d'antany reapareixia per animar sensiblement el goig físic del qui ha tingut grans ambicions i s'accontenta amb no posseir-ne cap.

Enric no volgué insistir més i tristament empenqué la davallada. L'acomiadament fou molt fred. Només en la mirada hi havia la tràgica nuesa de la realitat. Rosà anà a

veure els seus jornalers perduts un a l'hort i l'altre al camp, amb el rostre ple de melangia i amb l'inefable plaer d'haver sabut resistir la temptació que li feia veure les coses més clares. Tot ho trobava d'un color més sever i més noble. La tardor donava irisacions grises al paisatge i les fulles seques que els peus trepitjaven, cruïxen per ella com la ruptura definitiva d'alguna cosa que no era veritat ni mentida, que viuria en ella per sempre més, però morta i enterrada. Així embolcallà el seu amor i les passions tràgiques que la dominaven.

XIII

Eduard es passava la vida sense ambicions ni esperances. Després de les crisis sentimentals produïdes pels incidents de la seva nova existència, per aquells fets que van resoldre el

problema econòmic més aviat que el problema moral, havia arribat a adoptar una actitud tan pacífica, tan plena de repòs, que era com si espiritualment no existís. Obeïa una llei mecànica, una regularitat isocrona, donava la sensació que havia perdut la voluntat. Pel seu càrrec era ben estimat i retribuït. Havia merescut la confiança del patró com igualment la mereixia dels viatgers. La prudència que desplegava en conduir l'autòmnibus sense que mai no hagués de lamentar un incident ni una avària, el feien un dels xòfers més aptes. Altrament, captin-gut de la responsabilitat del càrrec, no feia esforços per a ésser ben vist, complia amb la seguretat del que sap el que es fa. El recorregut de l'itinerari el realitzava sense precipitades marxés ni fugues perilloses per a guanyar temps, i arribava quasi bé sempre just, al final de la ruta. El seu horari, com un quadrant al qual no li manqués mai el sol, assenyalava exacte el moment de

partida i així mateix el d'arribada. Això certament no era cap mèrit, però el públic es considerava ben atès i gaudia del servei amb tota confiança. Eduard realitzava la tasca sense donar-hi importància, com aquell que es distreu de les cabòries, o que cerca en el treball el lloc d'una meditació reservada. Així va acabar per no pensar res del que havia deixat enrera. Entre el present i el passat s'hi aixecava una cortina espessa, teixida per les ombres que el temps acumula, només que amb alguna clariana de record. I aquest record no era un punt determinat, una escena culminant, un diàleg viu. Era el conjunt del drama viscut que començava a prendre un color difumit, opac, en la seva ment. I pel mateix desig de no embolcallar-se en les tristeses passades, la seva actitud, el perfil malencònic de la figura, no delatava res més sinó una gran lluita moral, un fracàs sorollós, una derrota.

En certs moments li donava pena

l'ofici. Li hauria plagut un altre treball més solitari, perquè no el des-torbessin de la preocupació, per bé que llunyana, sempre present en ell. No podia evadir-se de la presó del seu misteri, i com la pròpia ombra, l'arrossegava talment com el motor arrossegava el vehicle, com les rodes obeïen la tracció d'un èmbol. Així home i màquina es compenetraven, però els viatgers li feien nosa. Sempre n'hi havia algun de platxerós i de mofeta que sabia arrancar rialles cridaneres pels mots d'un humorisme insà, que arribava al grotesc. El suportar, de vegades, certes bromes, li donava una angúnia mortal, un moment desagradable. Inter-venir amb aquella mena de gent, cobrar-los el bitllet, restituir un canvi, prendre's les monedes que guardava en la cartera de cuir penjada a l'espatlla, li era irritant i molestós. Els dies de festa, els jorns de mercat, sobretot, el cotxe prenia un ambient abigarrat i espès, i les rialles estridents, les paraules guixudes, els

La situació política

Lentament va desenvolupant-se la discussió de l'Estatut, en una lluita aferrissada, per cada article, per cada paràgraf. En discutir-se la Constitució, alguns descontents creien que l'Estatut havia quedat decapitat. No mancava, tampoc, qui titllava poc menys que de traïdors, els diputats catalans, acusant-los de transigents i acomodaticis.

Avui els fets demostren que l'aprovació del Codi fonamental de la República fou una victòria completa de la minoria catalana i que descomptada la solució netament federal, l'única lògica, no era possible arribar a conclusions més àmplies, ni a un text que permetés una llibertat major als pobles ibèrics. Ja ens donàrem tots per satisfets si l'Estatut podia aplegar el màxim de llibertats que la Constitució permet!

Tal com fou discutida la condició i criticada l'actuació de la minoria catalana en la discussió constitucional, seran també discutides, ara, una i altra.

Hi ha gent que té la sort de tenir, o de pensar tenir, solucions radicals i clares per a tot, prescindint dels antecedents, oblidant la realitat i no preocupant-se del futur. Són els temperaments "heroics" que quan s'enfaden ho engeguen tot a rodar... deixant als altres la feina d'arranjar les coses espatllades. Per a ells, en discutir-se l'article primer, ja havíem d'haver trencat les relacions amb les Corts i retirar-nos a casa, ped fet transcendental que no s'hagi acceptat la paraula "Estat", sense tenir en compte que no és una qüestió de paraules, la que pot portar aquesta retirada, sinó de fets, i que el concepte d'Estat no enclou en ell mateix el de sobirania, ni tan sols el d'autonomia, sinó el d'organització, fins a l'extrem que no manquen tractadistes de dret polític que parlen d'Estat Municipal, aplicant-lo a tots els Municipis en general, tant si són autònoms com centralitzats.

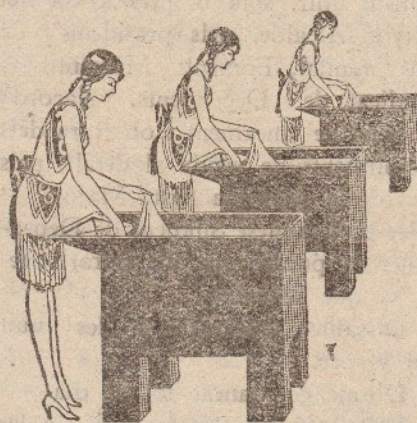
La responsabilitat de la minoria catalana avui, és immensa, i de la seva actitud depèn la vida del Govern i segurament la del Parlament. Per això les dretes d'Espanya extremen la seva oposició a l'Estatut,

amb l'esperança que en un moment d'exasperació provoquem la caiguda de l'un i la dissolució de l'altre, ja que totes dues coses signifiquen, per a ells, la possibilitat i fins la probabilitat, d'enterrar no solament l'Estatut, sinó també la Reforma Agrària, la política laica, la intervenció obrera en la indústria i molts altres projectes que els destorben més que el mateix Estatut.

La ruptura de Catalunya amb el Poder central i amb les Corts, desgraciadament es presenta com una possibilitat, si arribava un moment en què la nostra dignitat de ciutadans i de catalans ens impedia de continuar la discussió; però aquesta eventualitat, lluny d'ésser desitjada, havem de mirar-la tots els republicans i demòcrates com una terrible desgràcia, les conseqüències de la qual són difícils de calcular, però que indubtablement serien fatals tant per Catalunya com per la República en general. Per això no havem de perdre ni un moment la serenitat, màxim quan aquesta no està renyida ni amb la dignitat ni amb l'enteresa.

Ha estat molta la paciència que tots plegats havem necessitat durant aquest temps, i molta serà encara la que ens farà fala.

Joan VENTOSA i ROIG

Safareigs
de ciment armat
Sumament practica

MOZAIC
MANICH

GURREA 121. SABADELL. TELEFON. 532

La T. S. F.

Noticiari de Ràdio

RADIO-SCHAERBEEK

L'estació privada de Schaerbeek, que ha estat tancada per ordre del Ministeri de l'Interior de Bèlgica, ha començat una altra vegada les emissions.

Aquestes es fan als estudis de Crainhem, situats a 10 quilòmetres de Brusselles.

En el mateix immoble hi ha les instal·lacions elèctriques, els estudis per a concerts d'orquestra, de conferències i de música gramofònica que poden utilitzar-se el mateix que els antics.

LA CAMPANYA ELECTORAL A NORD-AMERICA

L'any 1928 els partits polítics que es disputaven la presidència van despendre més de 15 milions de pessetes per a la seva propaganda electoral per la ràdio.

Aquest any les radiodifusions han començat amb el Congrés del partit socialista celebrat a Milwaukee i el Congrés republicà convocat a Chicago.

Els partits polítics poden disposar d'un dels circuits de Colòmbia System, que ateny 30 estacions i 30 ciutats diferents, al preu de 150.000 pessetes per hora aproximadament.

ELS TADIO-OIENTS AUSTRIACS

A Àustria el nombre de ràdio-oients subjectes al pagament de llicència s'aproxima a 500.000. D'aquesta xifra, solament la meitat correspon a Viena, quan el nombre dels seus habitants excedeix de la tercera part de la població total del país.

Es d'esperar que aquesta inferioritat de les ciutats i dels pobles amb relació a la capital disminuirà quan començarà de funcionar la nova superestació i serà possible cobrir tot el territori.

UNA IDEA ORIGINAL

L'estació de Barcelona dona els divendres i dissabtes, de les dotze de

la nit a dos quarts de dues de la matinada, les petites notícies que els particulars envien als passatgers dels vaixells a alta mar.

Fóra llàstima que aquesta idea tan simpàtica no trobi imitadors en altres països.

PROGRAMES PER AVUI

RADIO BARCELONA

7'15—Sessió de cultura física, per ràdio.

7'30—Primera edició del diari parlat «La Palabra».

8'00—Sessió de Cultura Física per ràdio.

8'15—Segona edició del diari parlat «La Palabra».

11'00—Horari de la Catedral.—Servei Meteorològic.—Estat del temps a Europa i Espanya.—Previsió de temps en el mar i rates aèries.—Servei Meteorològic radiotelegràfic per línies aèries.

11'15—Transmissió telefotogràfica diària de la carta del temps.

13'00—Sessió de música lleugera en discs.

13'30—Concert pel Sextet de Ràdio Barcelona.

Informació Teatral i Cartelera.

Sessió Cinematogràfica i Cartelera.

14'00—Audició de discs.

14'15—Revista cinematogràfica.

EL S. O. S. RADIOFONIC A ANGLATERRA

Les estacions angleses, com les holandeses, tenen un servei de S. O. S., mitjançant el qual s'avisen els que estan viatjant, la malaltia o la mort d'algun membre de la seva família.

L'any 1931 es van transmetre 833 notícies d'aquesta mena que donaren el resultat anhelat en 325 casos.

Continuació del concert.

14'50—Borsa del Treball de E.A.J.I.

15'00—Sessió Radio-Benèfica.

16'15—Telefotografia.

16'30—Fi de l'emissió

18'00—Concert pel Trio Radio Barcelona.

19'30—Cotitzacions de monedes.

Programa del radioient.

Notícies de premsa.

21'00—Horari de la Catedral.—Servei Meteorològic.

Concert per l'Orquestra de Ràdio Barcelona.

21'30—Concert per Maria Teresa Gonzales, soprán, Enric Alabert, tenor, i l'Orquestra.

22'30—Transmissió d'un concert des del Cafè Espanyol.

23'00—Fi de l'emissió.

RADIO VALENCIA

Hores d'emissió: de 13'30 a 15. De 18 a 19 i de 21 a 23.

Ciudadà: Subscriu-te a EL POBLE

COSTA BRAVA

HOTEL DEL FAR DE SANT SEBASTIA

ESELMES BEN SITUAT

Especialitat en banquets i casaments

TELEFON 7

CALELLA DE PALAFRUGELL

Antiga Tintoreria GUILERA

FUNDADA L'ANY 1800

TALLERS: VERDI, 151, 153 i 155 - TELEFON 72683 = CENTRAL: PORTAFERRISSA, 15, pral. - TELEFON 22631

BARCELONA

Aquesta casa es complau en assabentar a la seva distingida clientela de Sabadell i públic en general que per al millor serviment dels encàrrecs ha instal·lat una nova SUCURSAL A SABADELL

Avinguda XI de Novembre, número 19 (front el Cervantes)

on es rebran tota mena d'encàrrecs de TINTORERIA, RENTATS EN SEC, PLANXAT SASTRE i altres del ram, així com l'insuperable

«Planxat Holandès» per a colls, punys i camises

ANIS DEL TÁUP